

כבוד נשיא המדינה, מר ראובן רובי ריבלין,

משפחות יקרות,

מכובדי כולכם,

מסע חזרתו של עם ישראל לארצו הוא אירוע חסר תקדים בתולדות העמים, סוג של נס, גם אם הדור הנוכחי רואה במדינה דבר טבעי. ההישגים שנרשמו כאן מיום שהחלו הראשון דרך על חופי הארץ וחבר לישוב הישן הם יוצאי דופן.

זהו מסע של אמונה, נחישות ויצירתיות, כשלקל אורך דרכו בחזית ובאגפים התייצבו דורות של מגינים במחיר כבד, במחיר דמים.

המסע הזה לא היה רק יציאת מצרים, אלא יציאת המזרח ויציאת המערב, עם שלם שהתעורר והתחיל ללכת; זקנים וצעירים, אבות ואמהות, שעל שלוש מהן אני מבקש לדבר. הראשונה רחל אמנו, שלא זכתה לחיות בארץ משלה,

וידעה מהם ניכור וחוסר שייכות. היא הצליחה להגיע לארץ, אבל לא הספיקה

לחיות בה, וכשבנייה נאלצו לגלות מהארץ וחלפו על קברה, "קול ברמה נשמע..."

רחל מבכה על בניה" כך נכתב. אך קריאתה נשמעת, והנביא מבטיח:

"מנעי קולך מפכי ועיניך מדמעה, ושבו בנים לגבולם".

מרבית חייו של העם היהודי עברו שלא בגבולות ארצו, כשהוא חסר ביטחון,

לא מוגן, ופעם אחר פעם נרדף ונטבח. הציונות שינתה את המצב הזה מן היסוד.

מנהיגות נחוששה נוכח קשיים רבים עשתה מעשה, סחפה והדביקה רבים,

שהפכו לגלי עליות, שהתפתחו לעם גדול ולמדינת ישראל. אנחנו דור הבנים

ששבנו לגבולם. חזרנו, הפעם לעולם. אבל מסע החזרה הזה ועודנו כרוך במחיר

כבד מנשוא.

האם השנייה, נחמה, גם עשתה מעשה. היא עזבה את ביתה באוקראינה,

ויחד עם בעלה יוסף שברח מאוסטרליה הנאצית עלו לארץ ישראל כדי להקים

משפחה ומדינה, שנו את שם משפחתם לישראל, וקבעו את ביתם

בקבוץ דוברת. זה היה בית רווי בציונות וערכים. "עם שקם לתחיה זקוק

לילדים" אמרה נחמה, וילדה חמישה, שנים מהם בנים, אפי ודדי,

חברים בלב ובנפש. אפי הפך לקצין ולמדריך בקורס קציני שריון, ודדי הלך

בעקבות אחיו והיה לחניך באותו קורס, הקורס שלא הסתיים.

מלחמת יום הכיפורים קטעה אותו ושני האחים נשלחו לסיני.

ביום השני למלחמה נפגע הטנק של דדי מטיל, ולמרות שנכווה קשה בכל גופו,

חזר לחלץ איש צוות ורק אז פונה לבית חולים. אחיו אפי נשאר בשדה הקרב,

ולמרות שהטנק שלו נפגע, עבר לטנק אחר והמשיך להילחם. ביום השנים עשר,

כשצה"ל כבר לוחם בגדה המערבית של תעלת סואץ, נפגע פעם נוספת ונהרג.

הדפיקה על דלת ביתה של משפחת ישראל, הדפיקה המבשרת רעות,

הפכה להיות, לדאבון הלב, חלק מהסיפור הישראלי, חלק מהדופק הישראלי.

משפחות רבות, רבות מדי שמעו את הדפיקה, לאחריה צעקה גדולה, שבר וכאב

שלא ניתנים להכלה.

משפחות יקרות, איבדתן את היקר לך מכל. מסביב הכל ממשיך להתפתח

ולהשתנות, ורק הצער שלך מתבצר במקומו, מעמיק את שורשיו ומכביד.

אנו מנסים להבין את עוצמת הכאב, מתעקשים לזכור ולהזכיר,

ללמוד מהאירועים וללמד, ורואים בך חלק ממגיני המדינה.

ומצדנו, מתוך מחויבות לדור החיילים הנוכחי ולמשפחות שלהם, נעשה הכל כדי

לשלוח אותם אך ורק למשימות ראויות, ונשפר את יכולותיו של צה"ל, קודם כל

כדי לבצע את המשימות בהצלחה, אבל לא פחות מכך, כדי לשמור ולהגן על

החיילים. עשרות אלפי חיילים ומפקדים מבצעים כיום אינסוף משימות

וחוזרים לביתם בשלום, כפועל יוצא של מקצועיות ודאגה של מפקדים.

הדאגה כוללת גם טיפול בנפגעים, ומאמץ עליון להחזרת השבויים והנעדרים

למשפחתם ולארצם.

הנופלים הגנו על המדינה ואנו ממשיכי דרכם עומדים על המשמר. ♦

לעיתים עשוי הביטחון שמדינת ישראל נהנית ממנו להראות כדבר מובן מאליה, אך מאחורי כל יום מוגן ובטוח עומד צבא שלם, אשר אוסף מודיעין, שומר, מונע חדירה או ירי, פושט, תוקף, עוצר מפגעים, ומסכל אמצעי לחימה ופיגועים. ♦

אפילו אלו ששקועים בהגנה ובפעילות המבצעית, לא תמיד רואים את גודל המעשה שלהם עצמם. היטיב לתאר זאת יהודה עמיחי:

”מרחוק כל דבר נראה נס, אבל מקרוב גם נס לא נראה כן, אפילו מי שעבר בים

סוף נאה רק את הגב המזיע של ההולך לפניו”. ♦ גם החייל שצועד כרגע בגבול

הצפון, כן גם הקצינה שחשפה השבוע מטרות אויב רבות, כן גם הטייס שחזר

לפני מספר ימים מתקיפה, וראה את המבערים של המטוס שלפניו. ♦

מדינת ישראל מתפתחת וחיילי צה”ל עוטפים אותה בחופה של הגנה. הם יוצאים

ביום ראשון מביתם ומתייצבים על המשמר, בקווי ההגנה וביחידות. ♦

מפקדים, שהם בעצמם אבות ואמהות, יוצאים למשימתם ולא יראו את
ילדיהם ימים, ולפעמים שבועות, כדי להיות לכולנו עיניים, אוזניים ואגרוף
להגנה. ♦

הביטחון שזוכים לו אזרחי המדינה מורכב מההישגים של כלל ארגוני הביטחון
וקלל חיילי צה"ל, אבל הראשונים לשאת בנטל הם הלוחמים
והיחידות הקרביות, אשר מחזיקים את ביטחון המדינה על כתפיהם. ♦
פעולתם צריכה להיות דוגמא לאזרחות טובה, אידיאל לחינוך ומופת לחיקוי
בכל משפחה, בית ספר, קהילה וישוב. ♦

ארגון מופת הוא גם תפקידו הנוסף של צה"ל – צבא המחבר ומאחד את
כל חלקי העם, המטפח את אחדות המטרה, מבטא את טובת הכלל, ומנהוה מודל
לחיקוי והזדהות. ♦ חיילי צה"ל מתאמנים ביחד, נלחמים ביחד, מנצחים ביחד,
וכשחבר נהרג קוברים ביחד. ♦ מחיר העצמאות כבד מנשוא: עשרים ושלושה אלף,
תשע מאות עשרים ושמונה (23,928) הרוגים, עשרות אלפי פצועים,
וכאלה שבנפשם כויות לכל החיים. ♦

למרות אֲחוּז הַכְּוִיּוֹת הַגָּדוֹל שֶׁל דָּדִי, אֲחִיו שֶׁל אָפִי, מִצְבוּ הַתְּחִיל לְהַשְׁתַּפֵּר. ♦

הוא שָׁכַב בְּחֹדֶר מְבוּדָד בְּבֵית הַחֹלִים, אָבֵל גַּם הָיָה מְבוּדָד מִהֶאֱמַת עַל אֲחִיו. ♦

הוא הִתְקַשָּׁה לְדַבֵּר, אָבֵל כְּעֵבוֹר מִסֵּפֶר יָמִים כְּשֶׁאָבִיו יוֹסֵף נִכְנָס לְחֹדֶר, הוּא הָרִים

אֶת יָדוֹ, וְאָמַר לוֹ 'אָבִא, הַצְּלִחְתִּי לְכָתוּב מִכְּתָב לְאָפִי'. יוֹסֵף, שֶׁהָיָה לְאָב שְׂפוּל,

הָיָה הַמוּס. ♦ הוּא שָׁתַק לְרַגַע וְאָז אָמַר לְדָדִי "אֵין לָךְ לָמִי לְשַׁלּוּחַ אֶת הַמְּכָתָב,

אֶפְרַיִם אֵינְנו". דָּדִי שָׁמַע אֶת הַבְּשׂוּרָה וְהַחֵל לְשָׁקוֹעַ. הוּא הִפְסִיק לְהִילָחֵם עַל

חַיּוֹ שְׁלוֹ, הִלָּךְ וְדַעַךְ עַד שְׁמַת. ♦

שְׁתֵּי אִמָּהוֹת מְבַכּוֹת אֶת גּוֹרֵל בְּנֵיהֶן. הָאֶחָת לְלֵא אֶרֶץ, אֵךְ בְּנֵיהָ שָׁבוּ אֶל גְּבוּלָם,

וְהָאֲחֵרַת חָיָה בְּגְבוּלוֹת אֶרֶץ, אֵךְ שִׁילְמָה עַל כֶּךָ בְּמַחִיר שְׁנֵי בְנֵיהָ. אֵין גָּדוֹל וְנוֹרָא

מהמחיר הזה, ואני, העני ממשע, לא מעז לומר "מנעי קולך מבכי, ועיניך מדמעה", אבל אני נתלה בדברי הנביא ואומר "יש שכר לפעולתך",
יש שכר – והאם השלישית נהנית ממנו. ♦

אינני יודע מה שמה, אך היא מייצגת אמהות רבות, אשר ממלאות את הארץ. ♦
הן הקימו משפחה וילדיהן מגשימים את עצמם וממשיכים לבנות את
מדינת ישראל. ♦ הן אמהות חילוניות ודתיות, מהכפר ומהעיר, יהודיות, דרוזיות,
נוצריות ומוסלמיות, ויש להן נכדים וננינים, וכולם חיים בארצם שלהם,
מוגנים ובטוחים. ♦

נחמה ישראל, לוחמת הפלמ"ח, אשתו של יוסף שהיה לוחם פלמ"ח, שאיבדה
את שני בניה, שנכדיה שרתו בצה"ל, ושרבים מניניה שרתו ביחידות קרביות,
היא סמל לערכים ואיתנות, ומהווה דוגמא ומופת לכולנו. ♦

אני מצדיע לה ולמשפחתה, ומצדיע למשפחות הרבות שהבשורה המרה נקשה
על דלתן פעמיים. ♦

בְּשֵׁם כָּל חַיִּילִי צָבָא הַהֲגָנָה לְיִשְׂרָאֵל אֲנִי מְצַדִּיעַ לְכָל הַמְשֻׁפָּחוֹת הַשְּׂפוּלוֹת,
אִמָּהוֹת וְאָבוֹת כְּאֶחָד, אֲלֻמָּנוֹת וְאֲלֻמָּנִים, אַחִים וְיִלָּדִים. כּוֹלְכֶם רְאוּיִים לְהוֹקֶרָה
עֲמוּקָה. אֲנִי מְצַדִּיעַ, מְחַבֵּק וּמְחַזֵּק אֶתְכֶן כְּכֹל שֶׁאֶפְשֶׁר.

כוֹלְכֶן מְהוּוֹת דּוֹגְמָא לְכוּחַ עֲמִידָה, וְהַחוּזֵק שֶׁלְכֶן הוּא יְעֻדוֹת קְבוּעָה לְעוֹצָמוֹת
הַקְּוִימוֹת בְּעַם הַזֶּה, בְּעֵיקָר בְּרִגְעִים שֶׁהוּא מְתַמְקֵד בְּחֻשׁוֹב וּבְעֵיקָר.
זוֹהִי גַם הַעוֹצָמָה שֶׁהַשְּׂתַקְפָּה מִהַדְּבָרִים שֶׁאִמְרָה נְחֻמָּה, יָמִים סְפוּרִים בְּלִבָּד אַחֲרֵי
שֶׁגַם יְדִי נִפְטָר: "אִם אֵין עֲרֵךְ לָמָּה לָתֵת אֶת הַחַיִּים, אִזּוֹ לַחַיִּים עֲצָמָם אֵין עֲרֵךְ".

כֶּךָ אִמְרָה.

יְהִי זְכוֹר הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת בְּרוּךְ.